

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2016-01-29
Meddelad i
Umeå

Mål nr
1866-15

SÖKANDE

Rekab Entreprenad AB, 556520-7007
Box 3096
903 03 Umeå

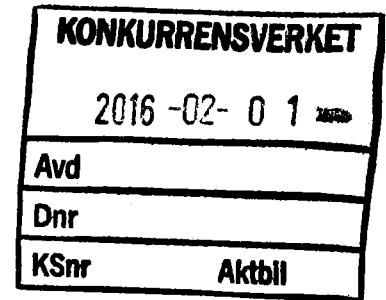
Ombud: Advokat Erik von Ahn
Advokaterna von Ahn AB
Pilgatan 6 G
903 31 Umeå

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 56681

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (Landstinget) har infordrat anbud avseende Om- och tillbyggnad av By 5B vid Norrlands universitetssjukhus (dnr VLL-1539-2015) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Skanska Sverige AB.

Som grund för tilldelning av kontrakt används ekonomiskt mest fördelaktigt anbud. Efter utvärdering av inkomna anbud har dessa rangordnats enligt följande:

1. Skanska Sverige AB (6,59 utvärderingspoäng)
2. NCC Construction Sverige AB (5,27 utvärderingspoäng)
3. OF Bygg KB (5,25 utvärderingspoäng)
4. Rekab Entreprenad AB (5,04 utvärderingspoäng)

Rekab Entreprenad AB (Rekab) yrkar i förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om.

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

Rekab anför bl.a. följande.

Upphandlingsförfarande

Av förfrågningsunderlaget framgår att upphandlingen kommer att genomföras med öppet förfarande enligt LOU. Av beskrivningen av projektet framgår att entreprenadens målbudget utgör cirka 90 miljoner kr. Då tröskelvärdet för upphandlingen är cirka 45,2 miljoner kr ska upphandlingen, enligt vad som följer av 4 kap. 1 § LOU, genomföras med öppet eller selektivt förfarande.

Landstinget har i e-avrop.com angett att upphandlingen ska genomföras med förenklat förfarande. I EUT/TED och i förfrågningsunderlaget har

Landstinget angett att upphandlingen ska genomföras med öppet förfarande. Det kan inte uteslutas – och låter sig inte utredas – att leverantörerna kan ha läst olika annonser eller uppfattat upphandlingsförutsättningarna olika. Ett åsidosättande av kravet på transparens i upphandlingen är ägnat att påverka konkurrensen som sådan, dvs. en eller flera leverantörer som deltar eller hade kunnat delta i upphandlingen, påverkas i sitt marknadsuppträdande. Valet av upphandlingsform är styrande för hur leverantören förbereder och utformar sitt anbud. Vid öppet eller selektivt förfarande måste leverantören utgå från att förhandling inte ska äga rum. Vid förenklat förfarande är utgångspunkten den motsatta. Mot bakgrund av det anförda har Landstinget åsidosatt kravet på transparens och därmed brutit mot bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU. Till följd härav har Rekab lidit skada.

Av upphandlingsrapporten framgår att upphandlingen, i enlighet med annonsen i e-avrop.com och i strid med annonsen i EUT/TED och i strid med förfrågningsunderlaget, har genomförts med förenklat förfarande. Utgångspunkten måste dock vara att uppgiften är korrekt, med följd att Landstinget brutit mot bestämmelsen i 4 kap. 1 § LOU. Oklarheten är ett uttryck för bristande transparens. Till följd härav har Rekab lidit skada.

Kravet på annonsering är inte uppfyllt i upphandlingen, eftersom annonsen på e-avrop.com inte gjorts med korrekta uppgifter rörande val av upphandlingsform. Det följer av 1 kap. 9 § LOU att de uppgifter som den upphandlande myndigheten lämnar i bl.a. annonsen för upphandlingen ska vara korrekta och vederhäftiga och därmed i enlighet med kravet på transparens.

Otydligt förfrågningsunderlag och utvärderingen

Av EU-domstolens dom i mål nr C-532/06 Lianakis följer att utvärderingsmodeller som inte möjliggör för anbudsgivarna att utläsa hur utvärderingen ska gå till och som medför att det lämnas utrymme för godtycke inte är förenliga med principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Med utgångspunkt i vad som framgår av p. 4.3 i förfrågningsunderlaget uppfyller upphandlingen inte lagens krav på transparens. En normalt insatt leverantör har inte någon möjlighet att värdera konkurrenskraften i sitt eget anbud, eftersom tilldelningsprövningen till vissa delar – okänt vilka – kommer att vara subjektiv.

Man kan inte ur förfrågningsunderlaget utläsa vilka omständigheter som ger 1 poäng, 7 poäng och de nivåer som finns däremellan. Otydligheten i detta avseende innebär en fullständig frihet för den upphandlande myndigheten att poängsätta de olika anbuden efter fritt skön.

Föremålet för upphandlingen är en förhållandevis ordinär byggtreprenad. Det har inte framkommit någon omständighet som ger anledning till antagandet att det finns särskilda svårigheter att precisera de krav och kriterier som efterfrågas i denna upphandling. Det ska noteras att Landstinget inte närmare förklarar vilka svårigheter som varit förenade med att närmare precisera tilldelningskriterierna *före* upphandlingen, när det uppenbarligen varit möjligt att precisera dem *efter* anbudstidens utgång. För det fall Landstinget inte i förväg vet vilka kvaliteter som efterfrågas kan de inte heller bli föremål för poängsättning, eftersom detta skulle innebära brott mot principen om transparens och principen om likabehandling.

Vid en efterföljande jämförelse av de inkomna anbuden går det inte att utläsa hur viktningen av tilldelningskriterierna har skett och vilka omständigheter som har gett högre respektive lägre poäng. På så sätt har också en effektiv granskning av tilldelningsprövningen omöjliggjorts, vilket är oförenligt med det bakomliggande rättsmedelsdirektivets krav på en effektiv prövning av en upphandlande myndighets beslut vid offentlig upphandling.

Mot denna bakgrund strider upphandlingen mot principen om transparens och likabehandling och därmed mot 1 kap. 9 § LOU.

Vid en jämförelse mellan Skanskas anbud och Rekabs anbud noteras följande.

Utvärdering av Organisation, Personal

Vad som utvärderas är organisationens kompetens och erfarenhet. För att utvärdering ska vara möjlig ska CV och referensobjekt bifogas anbudet. Skanskas referensobjekt har inte något med den redovisade organisationen att göra. Referensprojektet har Skanska angett som ett partneringsprojekt. Den återopade kunden ingår i Skanskakoncernen varför projektet kan likställas med projekt i egen regi.

Vid jämförelse av "organisationens kärna" mellan Rekab och Skanska har fler på befattningarna projektchef/arbetschef; produktionschef/platschef och projektingenjör/entreprenadingsingenjör hos Rekab erfarenhet/kompetens av partneringsprojekt och projekt i ledande position.

Den organisation som Skanska redovisat har lägst erfarenhet av alla anbudsgivare och bör rimligen också erhålla lägst poäng under detta kriterium. Trots detta har det anbudet under detta kriterium erhållit den högsta poängen. Den organisation som Rekab redovisat borde – om än oklart hur mycket – berättiga till väsentligt högre poäng än Skanska.

Arbetsmodell partnering

Rekab har fått poängavdrag avseende Upphandling, Kommunikation, Ekonomistyrning och Miljöstyrning. Inte något i anbudet ger anledning till poängavdrag och inte något i tilldelningsbeskedet förklarar varför så har skett. Rekab uppfyller de kriterier som anges under p. 4.3 lika eller bättre än övriga anbud. Det är mot den bakgrunden sannolikt att Rekab lider eller riskerar att lida skada till följd av bristen.

Landstinget anför bl.a. följande.

Upphandlingsförfarande

Landstinget vitsordar att upphandlingsförfarandet i e-avrop och i upphandlingsrapporten angetts vara förenklat förfarande. Landstinget vitsordar vidare att upphandlingen har ett värde som överstiger tröskelvärdet för denna typ av upphandling.

Upphandlingen har med referensnummer 2015/S 131-239959 annonserats i EUT/TED. I annonsen har angetts att upphandlingen genomförs med öppet förfarande. Det annonseringskrav som åligger Landstinget i egenskap av upphandlande myndighet är således uppfyllt i denna upphandling. Upphandlingen har också genomförts i enlighet med regelverket för öppna förfaranden i LOU. Några förhandlingar har inte genomförts under förfarandet.

Landstinget bestrider vidare Rekabs påstående om liden skada. Den skillnad som eventuellt kan föreligga avseende hur Rekab förberett sitt anbud i denna upphandling jämfört med om upphandlingens värde varit 44 miljoner kr och då möjliggjort upphandling enligt förenklat förfarande får anses vara så obetydlig att den inte kan läggas till grund för ett påstående om att Rekab lidit eller riskerat att lida skada. Det förtjänar särskilt att påpekas att enligt definitionen av förenklat förfarande i 2 kap. 24 § LOU får en upphandlande myndighet förhandla med en eller flera anbudsgivare. Någon skyldighet att förhandla finns inte. En anbudsgivare kan således inte utgå från att förhandling kommer att äga rum i ett förenklat förfarande.

Skäl för ingripande mot upphandlingen saknas då den annonserats på ett korrekt sätt i EUT/TED och den felaktiga uppgiften i e-avrop om val av förfarande inte påverkat potentiella anbudsgivares möjligheter att ta del av information om upphandlingen.

Otydligt förfrågningsunderlag och utvärderingen

I denna upphandling har utvärderingen gjorts enligt modellen det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utvärderingen har omfattat fyra kriterier vilka viktats inbördes. Varje kriterium har haft egna underkriterier vilka även dessa varit viktade inbördes. Kriterierna och viktningen framgår av p. 4.3 i förfrågningsunderlaget.

Vidare har klart och tydligt framgått att högsta poäng är 7 och att lägsta poäng är 1. Svenska domstolar har i ett flertal mål, t.ex. från Kammarrätten i Jönköping, mål nr 682-15, och Kammarrätten i Göteborg, mål nr 1213-11, funnit att utvärderingsmodeller med den typ av poängsättning och beskrivning av hur poängsättningen ska gå till som Landstinget använt är förenlig med LOU och de unionsrättsliga principerna för offentlig upphandling.

Föremålet för upphandlingen är en byggentreprenad som ska genomföras som en totalentreprenad i samverkan. Arbetsmodellen kallas också för partnering och bygger på nära samarbete mellan beställaren och entreprenören under både projektering och byggnation. Vid denna typ av upphandlingar kan det, precis som vid upphandling av konsulter och andra tjänster, vara svårt för den upphandlande myndigheten att i alla delar precisera den efterfrågade kompetensen.

Kammarrätten i Göteborg har i mål nr 2967-13 funnit att ett visst mått av subjektiv bedömning är ofrånkomlig vid utvärdering av den typ av utvärderingskriterier som är fråga om även i denna upphandling. Landstingets uppfattning är att den beskrivning av utvärderingen som funnits i förfrågningsunderlaget på ett tydligt sätt gett anbudsgivarna ledning om vad som avsetts läggas vikt på vid utvärderingen.

Att det i en upphandling som den nu aktuella är förenat med svårigheter att i förfrågningsunderlaget närmare precisera tilldelningskriterierna innebär inte

att dessa är omöjliga att utvärdera. Om så vore fallet skulle utgången av åberopade kammarrättsavgöranden vara orimlig.

De anbudsgivare som deltagit i upphandlingen, inklusive Rekab, får antas vara kompetenta att göra nödvändiga överväganden utifrån den information som funnits i förfrågningsunderlaget. Det måste ha legat i alla anbudsgivares intresse att erbjuda en i alla avseenden hög kvalitet för att komma ifråga som totalentreprenör i denna upphandling. Kammarrätten i Stockholm har i mål nr 3014-09 fastslagit att det inte kan krävas att en anbudsgivare genom att ta del av förfrågningsunderlaget på förhand ska kunna förutse utfallet av utvärderingen. Informationen i förfrågningsunderlaget har således varken hindrat eller omöjliggjort för Rekab att presentera sitt bästa anbud i denna upphandling.

Landstinget bestrider att förfrågningsunderlaget gett en obegränsad möjlighet att välja leverantör. Rekab har i sina yttranden lagt stor vikt vid att jämföra sina och den vinnande anbudsgivarens tidigare erfarenheter av bygg- och partneringsprojekt. Utvärderingen i denna typ av upphandlingar handlar emellertid inte enbart om att jämföra på det sätt som Rekab gjort och "räkna pinnar". En viktig aspekt är hur anbudsgivaren avser att ta till vara på och använda tidigare erfarenheter i det objekt som den aktuella upphandlingen avser. Detta kan inte beskrivas i förfrågningsunderlaget på samma sätt som när man bara jämför antal tidigare projekt som respektive anbudsgivare genomfört. Därav också svårigheten att på förhand exakt beskriva vad som krävs för att nå en viss poäng i utvärderingen.

Såvitt kan förstås avser Rekab under den i ansökan om överprövning angivna rubriken Utvärdering av Organisation, Personal delkriterium 2 a - organisationens kompetens och erfarenhet - under kriterium 2 Organisation/personer. Landstingets uppfattning är att utvärderingen i denna del genomförts korrekt. Rekab har erhållit 4 av 7 möjliga poäng. Även för det fall

att poängen för Rekab skulle ändras till maximala 7 poäng för detta delkriterium saknar det betydelse för utfallet av utvärderingen. Rekab har sammantaget erhållit 5,04 utvärderingspoäng. Om Rekab hade erhållit maximal poäng för delkriterium 2 a hade det ändrat utvärderingspoängen till 5,92, vilket fortfarande är lägre än Skanskas utvärderingspoäng som är 6,59.

Vad gäller kriteriet Arbetsmodell – partnering vidhålls att Rekabs poäng är korrekt. Även för det fall poängen skulle ändras till maximala 7 poäng för alla delkriterier så saknar det betydelse för utfallet av utvärderingen. Om Rekab hade erhållit maximal poäng för kriteriet hade utvärderingspoängen ändrats till 5,48, vilket fortfarande är lägre än Skanskas utvärderingspoäng.

Även för det fall Rekab skulle tilldelas högsta, det vill säga 7, poäng för delkriterium 2 a och kriterium 3 så som ovan redovisats skulle anbudet ändå inte vara det ekonomiskt mest fördelaktiga i upphandlingen. Rekab skulle vid ett sådant utfall ha fått en utvärderingspoäng som uppgår till 6,2, vilket fortfarande är lägre än Skanskas utvärderingspoäng. Även för det fall förvaltningsrätten skulle finna att Rekab fått för låg poäng vid utvärderingen saknas skäl till ingripande då en höjning av poängen för ovan redovisade kriterier inte påverkar utfallet av utvärderingen.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten

besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att det normalt sett ankommer på den sökande i ett upphandlingsmål att på ett klart och tydligt sätt ange vilka omständigheter talan grundas på (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att en ansökan om överprövning ska kunna bifallas krävs vidare inte bara att felaktigheter konstaterats i upphandlingen utan även att den sökande lidit eller kunnat komma att lida skada till följd därav. Det ankommer på den sökande att visa att denne lidit eller kan komma att lida skada av den brist som påtalats (jfr HFD 2013 ref. 53). Den sökande måste kunna konkretisera eller klargöra skadan eller risken för skadan.

Rekab menar att upphandlingen genomförts med felaktigt förfarande och också annonserats på felaktigt sätt, att flera av utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är otydliga och att poängsättningen av, såvitt får förstås, kriterium 2 a och 3 är felaktig.

Upphandlingsförfarande

Förvaltningsrätten noterar att det är ostridigt i målet att 15 kap. LOU, i vilket förenklat förfarande regleras, inte är tillämpligt på den aktuella upphandlingen. Det har dock inte framkommit annat än att upphandlingen genomförts enligt det förenklade förfarandets motsvarighet inom det direktivstyrda området, öppet förfarande. Detta gäller oaktat vad som angetts i upphandlingsrapporten. Upphandlingen har i enlighet med reglerna för öppet förfarande annonserats i EUT/TED och några förhandlingar har inte genomförts under förfarandet. Det är i och för sig olyckligt att fel förfarande angetts i e-avrop. Detta innebär dock inte att annonseringen gjorts på ett felaktigt sätt.

Dessutom kan inte Rekab anses ha lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av felaktigheten i e-avrop. Detta står klart redan på grund av följande. Det hänvisas i den nu nämnda annonsen till bilagor, bl.a. förfrågningsunderlaget, i vilket anges rätt förfarande och upphandlingens värde. Vidare är det för anbudsgivare i praktiken obetydliga skillnader mellan förfarandena. Vid förenklat förfarande *får* förhandling användas. Det finns dock ingen skyldighet att göra det varför anbudsgivare således inte kan räkna med förhandling vid förenklat förfarande.

Otydligt förfrågningsunderlag samt utvärderingen

Rekab ifrågasätter utformningen av de tre kvalitetskriterierna (p. 1-3) i förfrågningsunderlagets utvärderingsmodell, p. 4.3 Utvärderingsdel, se bilaga 1 till domen.

Förvaltningsrätten noterar att föremålet för upphandlingen är en byggtreprenad som ska genomföras som en totalentreprenad i samverkan, partnering. Vid denna typ av upphandling kan det vara svårt för den upphandlande myndigheten att i förfrågningsunderlaget precisera exakt vad som avses värderas. Det måste också förutsättas att en anbudsgivare i en sådan upphandling ger sitt bästa anbud med utgångspunkt i vad som anges under respektive kriterium i förfrågningsunderlaget, jfr Kammarrätten i Göteborgs avgörande i mål nr 2967-13. Mot bakgrund av det ovan anförda och vad som faktiskt anges i förfrågningsunderlaget måste de uppställda kriterierna på ett tillräckligt tydligt sätt anses ge leverantörer i branschen vägledning om vad som avses tillmätas betydelse i upphandlingen, i vart fall kriterium 1 och 2.

Utformningen av kriterium 3 däremot är mer tveksam då mycket knapphändig information ges. Rekab har inte uttryckligen angett på vilket sätt man lidit skada av påstådda brister i förfrågningsunderlaget. Det får dock anses underförstått att man menar att anbudet skulle kunna ha utformats på annat

sätt om förfrågningsunderlaget varit tydligare. Även om Rekabs anbud hade varit utformat på annat sätt och erhållit maximal poäng avseende kriterium 3 skulle det emellertid, enligt vad som anförts av Landstinget, inte ha erhållit högst utvärderingspoäng. Rekab har således inte lidit eller kunnat komma att lida skada av otydligheter beträffande utvärderingskriterium 3.

Vad gäller poängsättning av utvärderingskriterier bör noteras att anbudet från Rekab placerade sig på fjärde plats vid Landstingets anbudsutvärdering med en utvärderingspoäng om 5,04 medan det vinnande anbudet från Skanska erhöll 6,59 utvärderingspoäng. Vidare har Landstinget obestritt anført att även om anbudet från Rekab erhåller maximal poäng avseende de ifrågasatta kriterierna 2 a och 3 skulle inte resultatet av utvärderingen påverkas. Det kan således konstateras att det krävs omfattande felaktigheter i poängsättningen, såväl avseende Rekabs anbud som Skanskas anbud, för att Rekab ska kunna ha lidit skada eller kunnat komma att lida skada till följd därav. Förvaltningsrätten finner inte visat att så skulle vara fallet.

Slutsats

På grund av det anförda, och då inte vad som i övrigt anförts av Rekab medför att upphandlingen kan anses strida mot någon av de gemenskapsrättsliga principerna som kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU eller strida mot någon annan bestämmelse i LOU, ska ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1C LOU)

Björn Johansson
Lagman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

4.3 Utvärderingsdel

För de anbudsgivare där kvalificeringsdelen är uppfylld kommer utvärdering av inkomna anbud att ske enligt nedan:

1. Företag och dess värderingar – viktas till 10 %
2. Organisation/personer – viktas till 40 %
3. Arbetsmodell partnering – viktas till 40 %
4. Ekonomi – viktas till 10 %

Anbudsgivaren ombeds lämna uppgifter och beskrivningar så att B kan utvärdera enligt nedan.

Varje punkt betygsätts med poäng, 1-7 poäng, där 7 p är extra god nivå. Inom parantes står hur mycket respektive punkt viktas inom sitt delområde.

I förfrågningsunderlaget viktas pris/kvalitet 10/90 % vilket är relevant för denna typ av samarbetsprojekt där stora karv kommer att ställas på framför allt organisation, kompetens, samarbetsförmåga och miljöstyrning. I utvärderingen ha de så kallade mjuka parametrarna mycket stor genomslagskraft.

Det finns många sätt att väga mjuka parametrar. Det är naturligtvis värdefullt med poängsystem och värderingsscheman för att strukturera värderingen. Anbudsvärderingen får dock inte göras till matematiska kalkyler helt frikopplade från subjektiva bedömningar.

Anbudsgivaren måste vara medveten om – och acceptera – att utvärderingen till vissa delar kommer att vara subjektiv.

1 - Företaget och dess värderingar (10 %)

- Strategi och strävan att satsa på partneringprojekt (15 %)
- Fokus på kundorientering och att skapa mervärde för kunden samt företagsledningens engagemang, förståelse och acceptans för varandras roller (25 %)
- Organisationens kreativa förmåga till nytänkande och flexibilitet samt utveckling av miljö- och kvalitetsfrågor (60 %)

2 – Organisation/personer (40 %)

- Organisationens sammantagna formella kompetens och erfarenhet för projektet (CV och referensprojekt redovisas, max 5 projekt). Förklara varför angivna referensprojekt är relevanta för detta projekt (60 %)
- Organisationens utformning och tillgänglighet. Entreprenören ska presentera en organisation som denne anser rätt dimensionerad och utformad för projektet. Motiv till organisationens utformning och grad av tillgänglighet i olika skeden ska beskrivas. (40 %)

De personer som ska ingå ska:

- Ha tillräcklig kunskap och kompetens för uppgiften
- Ha förståelse för andras intressen och krav, vara lojal, lyhörd och noggrann
- Vara öppen, pålitlig och ärlig

3 – Arbetsmodell - partnering (40%)

Beskrivning av arbetsmodell, system och rutiner specifikt för detta projekt beträffande:

- Upphandling (10 %)
- Kommunikation (10 %)
- Planering (30 %)
- Ekonomistyrning (inkl PUE) (30 %)
- Miljöstyrning (20 %)

4 – Ekonomi (10%)

Ange ekonomiska förutsättningar i avtalet beträffande:

- Procentsats för fast del innehållande risk, vinst och centraladministration inklusive sjuklöner, reseersättningar samt garantikostnader enligt ABT06. Entreprenören skall i anbudet specificera vad som ingår i kostnaderna för centraladministration. 1p för 13 % och 0p därutöver. 7p för 7 % eller lägre. Linjär poängsättning mellan 13 % och 7 %. (70 %)
- Ekonomisystem och dess tillgänglighet (inkl PUE) (30%)

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

